

18.10.2011

Eduskunta, valtiovarainvaliokunta, maatalousjaosto

Viite: Lausuntopyyntö 14.10.2011

Asia: (HE 59/2011 vp)

Yleistä

Hallituksen talousarvioesityksellä vuodelle 2012 ei tulla saavuttamaan tarkistettua Kansallisessa metsäohjelmassa esitettyjä tavoitteita. Määrärahojen niukentumassa metsätalouden, erityisesti tukijärjestelmien vaikutusten ja vaikuttavuuden ylläpito sekä arviointi edellyttää tuettavien toimenpiteiden tarkistamista. Myös Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion toiminnan edellytykset heikentyvät merkittävästi valtionavun pienentyessä 9,3 miljoonasta eurosta 1,5 miljoonaan euroon.

Puuntuotannon kestävyys turvaaminen (mom. 30.60.44)

Talousarvioesityksessä vuodelle 2012 esitettävä summa, n. 60 milj. euroa merkitsee, että puuntuotannon kestävyys turvaaminen heikkenee kuluvaan vuoteen verrattuna lähes 30 miljoonalla eurolla eli lähes 40 prosentilla nykytasoon verrattuna.

Tapio pitää rahoitusta puuntuotannon kestävyys turvaamiseksi riittämättömänä työmäärätavoitteisiin nähden. Riittämättömyys hankaloittaa erityisesti jälkirahoitteisten töiden toteutusta. Näissä töissä, kuten nuoren metsän hoidossa ja juurikkävän torjunnassa, tukien hakemisen ja maksatuksen välillä on jo nyt huomattava viive. Tämä aiheuttaa merkittäviä rahoitusongelmia töitä toteuttaville yrittäjille ja organisaatioille. Tapio haluaa kiinnittää erityisesti huomiota määrärahan tarkoituksenmukaiseen suuntaamiseen. Painopistettä on siirrettävä taimikonhoitoon. Lisäksi on varmistettava, ettei maksatuksia jouduta lykkäämään seuraavalle vuodelle määrärahojen loppumisen vuoksi.

Tapio esittää, että määrärahoja vähennetään hallitummin, jolloin voidaan turvata jälkirahoitteisten töiden toteutus. Samalla Tapio esittää, että metsätalouden puuntuotannon kestävyys turvaamiseen tukijärjestelmä, sen vaikutukset ja vaikuttavuus arvioidaan pikaisesti.

Metsäluonnon hoidon edistäminen (mom. 30.60.45)

Tapio on huolissaan momentin määrärahojen, n. 8 milj. euron riittävydestä. Määrärahoja on vähennetty vuoteen 2011 verrattuna kolmella miljoonalla eurolla. Ongelmallisena kysymyksenä voidaan pitää myös sitä, että metsäluonnon hoidon edistämiseen tarkoitetut varat muuttuvat ensi vuoden alusta maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla metsänomistajille veronalaiseksi tuloksi, kun taas näin ei menetellä ympäristöministeriön hallinnonalalla.

Tapio haluaa kiinnittää huomiota erityisesti Metsäluonnon hoitohankkeiden määrärahoihin, jolla ylläpidetään ja kehitetään talousmetsien luonnonhoitoa yksityismetsissä. Tämä on yksi METSO-ohjelman pääkeinoista. Toimiva suojelualueverkosto tarvitsee tuekseen monimuotoisuuden turvaamista myös talousmetsissä.

Metsäkeskuksissa parhaillaan laadittavissa alueellisissa metsäohjelmissa ja METSO toteuttamisohjelmissa arvioidaan, että hoito- ja kunnostustöiden toteu-

18.10.2011

tusmäärää voitaisiin nostaa kolminkertaiseksi nykyisestä, koska metsänomistajat ovat aidosti kiinnostuneita monimuotoisuuden turvaamisesta ja vesiensuojelusta talousmetsissä. Talousmetsien luonnonhoito on kustannustehokas monimuotoisuuden turvaamisen keino, joka monipuolistaa metsäalan elinkeinorakennetta ja tuo työmahdollisuuksia metsäalan urakoitsijoille.

Tapio esittää, että metsäluonnonhoitohankkeiden määrärahat säilyvät vuoden 2011 tasolla eli noin 11 milj. eurossa. Erityisen tärkeänä Tapio pitää sitä, että momentin 30.60.45 metsäluonnon hoitohankkeiden rahoitus turvataan ja että se säilyy nykytasolla, n. 3,3 milj. eurossa.

Pienpuun energiatuki (mom. 30.60.47)

Tapio katsoo, että pienpuun energiatuki ohjaa ja tukee tarkoituksenmukaisesti energiapuun korjuuta ja käyttöä. Tukitaso jäänee kuitenkin tällä määrärahalla noin 25 prosenttia alemmin kaavailtua alhaisemmaksi. Tämä vähentää energiapuun kilpailukykyä suhteessa muihin energialähteisiin. Tästä johtuen uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämistavoitteiden saavuttaminen hidastuu. Tämä merkitsee, että pienpuun kilpailukyky suhteessa muihin energialähteisiin heikkenee olennaisesti. Lisäksi niitä ilmasto- ja energiatavoitteita, joita uusiutuvien energialähteiden käytöllä tavoitellaan, ei tulla saavuttamaan.

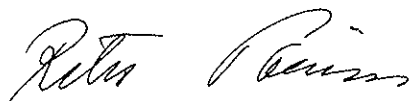
Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (mom. 30.60.42) ja eräät metsätalouden valtionavut (mom. 30.60.50) Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiion osalta

Tapio pitää perusteltuna, että Tapiion ja Suomen metsäkeskuksen määrärahojen momentit ovat jatkossa eriytetty. Metsäkeskuksen organisaatiomuutoksella on Tapiion uudelleen järjestymiseen suuri vaikutus. Ensi vuoden alusta lukien Tapiosta siirtyy Suomen metsäkeskuksen palvelukseen 28 henkilöä, joka on n. 30 prosenttia Tapiion nykyisestä henkilöstön määrästä. Samalla Tapiion nykyinen valtionapu pienenee valtion vuoden 2012 talousarvioesityksen mukaisesti 9,3 miljoonasta eurosta 1,5 miljoonaan euroon.

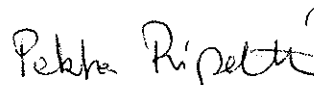
Suomen metsäkeskuksen palvelukseen siirtyvä henkilöstö on tehnyt Tapiossa pääosin Suomen metsäkeskuksen kehittämistehtäviä, mutta myös merkittävä osa Tapiioon jäävästä henkilöstöstä on tehnyt näitä tehtäviä. Tapio katsoo, että määrärahojen niukkuus heikentää sen kykyä hoitaa lakisäätteisiä metsätalouden kehittämistehtäviä.

Tapio esittää, että sille osoitetaan 300 000 euroa lisää metsätalouden kehittämistehtävien turvaamiseen ja erityisesti organisaatiomuutoksen aiheuttamiin töihin. Tällöinkin Tapio valtionapu jäisi vielä 1,8 milj. euroon.

TAPIO

Ritva Toivonen
johtaja

Pekka Ripatti
kehittämispäällikkö
vs. tulosalueen päällikkö, julkinen sektori